

[Johannes Jensen.]
hold deroverfor, idet jeg synes, der burde være faste Forhold; man bør ikke her skabe en Ordning, som kan være omskiftelig. Det er af stor Betydning for Faget, for de unge Mennesker og for de Mennesker, der skal opøve de unge til at lære et Fag, at de har noget fast at bygge paa her, at de ved, hvori den Prøve bestaar, der skal aflægges, og hvem der staar for denne Prøve, hvem der er Medlemmer af vedkommende Kommission; og hvorledes den sammensættes. Det er derfor ogsaa et Spørgsmaal, som jeg gerne vilde have taget med ind under de Overvejelser, der under Sagens fortsatte Behandling kan tænkes at finde Sted.

I øvrigt vil jeg med Hensyn til selve Lovforslaget sige, at det er i alt væsentligt saaledes, at jeg kan give det min Tilslutning. Jeg vil mene, det er af overordentlig Betydning for de paagældende Parter, at der finder en snarlig Afgørelse Sted af dette Forhold, thi den Uro, der er skabt ved, at Rigsdagen nu igennem 3 Aar har behandlet Sagen, har vistnok ogsaa bidraget til, at der er antaget færre Lærlinge, end der vilde være blevet under andre Forhold, idet man fra de paagældende Meesters Side har befrygtet, at Kravene til dem vilde blive saa store, at de ikke saa sig i Stand til at opfylde dem, eller at de i alt Fald meget nødtigt vilde antage Lærlinge paa de Vilkaar, som Rigsdagen kunde tænkes at ville foreskrive.

Carl F. Madsen: I Rigsdagssamlingen 1925—26 vedtog det andet høje Ting som bekendt et Forslag til Lov om Lærlingeforholdet. Paa en Række Punkter indeholdt Forslaget Forbedringer af den nuværende Lærlovgivning. Forslaget tilfredsstillede os nu ikke helt, men de foretagne Forandringer var dog saa værdifulde, at vort Parti mente at burde tiltræde Forslaget. Læretiden i Haandværk og Industri, som efter den nuværende Lov kan være 5 Aar, var begrænset til 4 Aar, og kun i Undtagelsestilfælde kunde man gaa til de 5 Aar. Men i det her foreliggende Lovforslag er den nuværende Lovs Bestemmelse om de 5 Aar blevet opretholdt. Dette maa jeg beklage, fordi det vil vise sig, at det i de allerfleste Tilfælde, saaledes som Industrien efterhaanden har udviklet sig, er mere end tilstrækkeligt, at Lærningen er i Lære i 4 Aar. I Lovforslaget er der indsat en Bestemmelse om Handels- og Kontorfaget, og i Henhold til § 3 kan man i de nævnte Virksomheder have Lærningen i 4

Aar. Denne lange Læretid indenfor saavel det sidstnævnte Fag som Industri og Haandværk vil i mange Tilfælde afholde Forældre fra at sætte deres Børn i Lære af den simple Grund, at de ikke ser sig i Stand til at bære Byrderne ved Børnenes Uddannelse. At have Børnene gaaende hjemme i 4 eller 5 Aar — det er jo altid Børn af Arbejdere, fattige Forældre, det her vil dreje sig om — er en meget betydelig Byrde at paatage sig. Lærlingehonoraret er jo meget beskedent. Hvorledes det er netop i Dag, ved jeg ikke, men det ligger ikke saa langt tilbage, at Lærlingelønnen var 5 Kr. om Ugen det første Aar, 6 Kr. det andet, 7 Kr. det tredje og en halv Snes Kroner det fjerde og femte Aar. Om det er blevet noget bedre nu, kan jeg ikke udtale mig om, da jeg ikke har Tallene; men selv om Lønnen skulde være blevet noget bedre, vil man dog se, at med et saa ringe Beløb som det, der her er Tale om, maa det blive en betydelig Byrde for Forældrene, navnlig hvor der er flere Børn, som skal anbringes i Lære, at have dem gaaende hjemme og give dem Kost, Logi, Renlighed og Tøj i 4—5 Aar. Derfor har Forholdet allerede udviklet sig saaledes, som den ærede sidste Taler nævnte, at der er blevet færre Lærlinge; men Grunden til, at der er blevet færre Lærlinge i de forskellige Fag er ikke særlig den, at Arbejdsgiverne ikke gerne antager Lærlinge, det er navnlig den, at Forældrene ikke kan anbringe deres Børn i Lære under de herskende Forhold.

Det var for at bøde paa det Forhold, jeg her har omtalt, at man i det andet høje Ting har ment at burde nedbringe Læretiden fra de 5 Aar til 4 Aar indenfor Industrien. Jeg beklager, at de forstændige Beslutninger, som man dør havde taget, og som man fik talt sig til Rette om, ikke er blevet opretholdt i det foreliggende Lovforslag, men at den højtærede Indenrigsminister har ment at burde tage mere Hensyn til Ønsker fra Arbejdsgivernes Side end til Ønsker fra Arbejderne, som dog er dem, der kommer til at bære de store Byrder ved at sætte deres Børn i Lære under de Vilkaar, som er foreslaet.

For Handels- og Kontorvirksomhedens Vedkommende er der i det foreliggende Lovforslag indsat et særligt Afsnit. I § 3 stilles der Forslag om, at Oprettelsen af skriftlige Lærekontrakter ikke finder Anvendelse

„naar Arbejdet udelukkende er Kontorarbejde, og den paagældende ved Antagelsen er i Besiddelse af Realeksamen, Handelsdagskoleeksamen eller en højere Eksamen“.